

NEUVOSTON ASETUS (EU) 2016/1104,**annettu 24 päivänä kesäkuuta 2016,****tiivimmän yhteistyön toteuttamisesta tuomioistuimen toimivallan, sovellettavan lain sekä päätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon alalla rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 81 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon neuvoston päätöksen (EU) 2016/954, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2016, luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön tuomioistuimen toimivallan, sovellettavan lain sekä päätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon alalla asioissa, jotka liittyvät kansainvälisten parien varallisuussuhteisiin ja kattavat sekä aviovarallisuussuhteet että rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudelliset vaikutukset ⁽¹⁾.

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

noudattaa erityistä lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni on ottanut tavoitteekseen pitää yllä ja kehittää vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta, jossa taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus. Tällaisen alueen luomiseksi asteittain unionin on määrä hyväksyä oikeudellista yhteistyötä koskevia toimenpiteitä yksityisoikeudellisissa asioissa, joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia, erityisesti sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan sitä edellyttäessä.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 81 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti tällaisiin toimenpiteisiin voi sisältyä toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan lainvalintaa ja tuomioistuimen toimivaltaa koskevien jäsenvaltioiden sääntöjen yhteensopivuus.
- (3) Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 kokoontunut Eurooppa-neuvosto vahvisti, että tuomioiden ja oikeusviranomaisten muiden päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaate on yksityisoikeuden alan oikeudellisen yhteistyön kulmakivi, ja kehotti neuvostoa ja komissiota hyväksymään toimenpideohjelman tämän periaatteen täytäntöön panemiseksi.
- (4) Komission ja neuvoston yhteinen toimenpideohjelma tuomioiden vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen toteuttamisesta siviili- ja kauppaoikeuden alalla ⁽³⁾ hyväksyttiin 30 päivänä marraskuuta 2000. Ohjelmassa määritellään lainvalintasääntöjen yhdenmukaistamistoimet toimenpiteiksi, joilla on tarkoitus helpottaa päätösten vastavuoroista tunnustamista, ja siinä edellytetään säädöksen laatimista asioissa, jotka koskevat aviovarallisuussuhteita ja avoparien eron varallisuus oikeudellisia seurauksia.
- (5) Brysselissä 4 ja 5 päivänä marraskuuta 2004 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi uuden ohjelman nimeltä ”Haagin ohjelma: vapauden, turvallisuuden ja oikeuden lujittaminen Euroopan unionissa” ⁽⁴⁾. Tässä ohjelmassa neuvosto kehotti komissiota laatimaan vihreän kirjan aviovarallisuussuhteisiin sovellettavan lainsäädännön määrätymisestä, mukaan luettuna kysymys tuomioistuimen toimivallasta ja vastavuoroisesta tunnustamisesta. Ohjelmassa korostettiin myös tarvetta hyväksyä tätä alaa koskeva säädös.

⁽¹⁾ EUVL L 159, 16.6.2016, s. 16.

⁽²⁾ Lausunto, annettu 23. kesäkuuta 2016 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ EYVL C 12, 15.1.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL C 53, 3.3.2005, s. 1.

- (6) Komissio hyväksyi 17 päivänä heinäkuuta 2006 vihreän kirjan aviovarallisuussuhteisiin sovellettavan lainsäädännön määräytymisestä ja erityisesti tuomioistuimen toimivallasta ja vastavuoroisesta tunnustamisesta. Vihreällä kirjalla käynnistettiin laaja kuuleminen kaikista EU:n alueella elävien parien ongelmista, jotka liittyvät yhteisen omaisuuden osittamiseen sekä käytettävissä oleviin oikeussuojakeinoihin. Lisäksi vihreässä kirjassa käsiteltiin kaikkia niitä kansainvälisen yksityisoikeuden alaan kuuluvia kysymyksiä, jotka koskettavat muunlaisessa suhteessa kuin avioliitossa eläviä pareja ja varsinkin rekisteröidyn parisuhteen osapuolia, sekä heitä erityisesti koskettavia kysymyksiä.
- (7) Brysselissä 10 ja 11 päivänä joulukuuta 2009 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi uuden monivuotisen ohjelman nimeltä ”Tukholman ohjelma – Avoin ja turvallinen Eurooppa kansalaisia ja heidän suojeluaan varten”⁽¹⁾. Eurooppa-neuvosto katsoi kyseisessä ohjelmassa, että vastavuoroista tunnustamista olisi laajennettava sellaisille aloille, joilla sitä ei tällä hetkellä sovelleta mutta jotka ovat jokapäiväisen elämän kannalta keskeisiä, kuten avio- tai avopuolisoiden erilleen muuttamisen varallisuus oikeudellisiin seurauksiin, ottaen samalla huomioon jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmät ja oikeusjärjestyksen perusteet (*ordre public*) sekä kansalliset perinteet tällä alalla.
- (8) Komissio hyväksyi 27 päivänä lokakuuta 2010 asiakirjan ”Katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2010 – Unionin kansalaisoikeuksien esteiden poistaminen” ja ilmoitti siinä aikovansa antaa ehdotuksen säädökseksi, jonka avulla voidaan poistaa henkilöiden vapaata liikkuvuutta haittaavat esteet ja erityisesti ongelmat, joita pareilla on omaisuutensa hoidossa tai omaisuudenjaossa.
- (9) Komissio hyväksyi 16 päivänä maaliskuuta 2011 ehdotuksen neuvoston asetukseksi tuomioistuimen toimivallasta, sovellettavasta laista sekä päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta aviovarallisuussuhteita koskevissa asioissa ja toisen ehdotuksen neuvoston asetukseksi tuomioistuimen toimivallasta, sovellettavasta laista sekä päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa.
- (10) Kokouksessaan 3 päivänä joulukuuta 2015 neuvosto totesi, ettei aviovarallisuussuhteita ja rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevia asetusehdotuksia voitu hyväksyä yksimielisesti. Koko unioni ei siitä syystä voisi saavuttaa yhdessä tämän alan yhteistyötavoitteita kohtuullisessa ajassa.
- (11) Joulukuun 2015 ja helmikuun 2016 välisenä aikana Belgia, Bulgaria, Tšekki, Saksa, Kreikka, Espanja, Ranska, Kroatia, Italia, Luxemburg, Malta, Alankomaat, Itävalta, Portugali, Slovenia, Suomi ja Ruotsi esittivät komissiolle pyynnön, jossa toivottiin tiiviimmän yhteistyön aloittamista näiden jäsenvaltioiden välillä kansainvälisten parien varallisuussuhteiden alalla. Tiiviimpää yhteistyötä toivottiin erityisesti tuomioistuimen toimivaltaa, sovellettavaa lakia sekä päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevissa asioissa, jotka liittyvät aviovarallisuussuhteisiin ja rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin. Jäsenvaltiot pyysivät komissiota antamaan neuvostolle ehdotuksen tässä asiassa. Kypros ilmoitti maaliskuussa 2016 päivätyllä kirjeellä komissiolle halustaan osallistua tiiviimmän keskinäisen yhteistyön aloittamiseen; Kypros on ilmoittanut tämän halunsa uudelleen neuvoston työskentelyn aikana.
- (12) Neuvosto hyväksyi 9 päivänä kesäkuuta 2016 päätöksen (EU) 2016/954, jolla se antoi luvan tällaiseen tiiviimpään yhteistyöhön.
- (13) SEUT 328 artiklan 1 kohdan mukaan tiiviimpään yhteistyöhön voivat sitä aloitettaessa liittyä kaikki jäsenvaltiot edellyttäen, että ne täyttävät siihen luvan antamista koskevassa päätöksessä vahvistetut mahdolliset osallistumisehdot. Ne voivat myös milloin tahansa liittyä siihen edellyttäen, että ne mainittujen ehtojen lisäksi noudattavat yhteistyön yhteydessä jo annettuja säädöksiä. Komissio ja tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvat jäsenvaltiot varmistavat, että ne edistävät mahdollisimman monien jäsenvaltioiden osallistumista. Tämän asetuksen olisi oltava kaikilta osiltaan velvoittava ja sitä olisi sovellettava sellaisenaan ainoastaan niissä jäsenvaltioissa, jotka osallistuvat tiiviimpään yhteistyöhön tuomioistuimen toimivallan, sovellettavan lain sekä päätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon alalla asioissa, jotka liittyvät kansainvälisten parien varallisuussuhteisiin ja jotka kattavat sekä aviovarallisuussuhteet että rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudelliset vaikutukset päätöksen (EU) 2016/954 nojalla tai SEUT 331 artiklan 1 kohdan toisen tai kolmannen alakohdan mukaisesti hyväksytyyn päätöksen nojalla.
- (14) SEUT 81 artiklan mukaisesti tätä asetusta olisi sovellettava rekisteröityihin parisuhteisiin, joilla on rajat ylittäviä varallisuus oikeudellisia vaikutuksia.

⁽¹⁾ EUVL C 115, 4.5.2010, s. 1.

- (15) Avoparien oikeusvarmuuden turvaamiseksi heidän omaisuutensa osalta sekä tietyn ennakoitavuuden varmistamiseksi olisi kaikista rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavista säännöistä säädettävä yhdessä ainoassa säädöksessä.
- (16) Koska jäsenvaltioiden lainsäädännöissä säädetään eri tavoin muista parisuhteiden muodoista kuin avioliitosta, olisi tehtävä ero toisaalta niiden parien välillä, jotka ovat virallistaneet liittonsa viranomaisen suorittamalla parisuhteen rekisteröinnillä, ja toisaalta niiden parien välillä, jotka elävät yhdessä ilman suhteen virallistamista. Vaikka eräissä jäsenvaltioissa on jälkimmäisiä liittoja koskevia sääntöjä, olisi nämä liitot kuitenkin erotettava virallisesti rekisteröidyistä parisuhteista, joiden virallisen luonteen ansiosta niiden erityispiirteet voidaan ottaa huomioon ja niihin sovellettavia sääntöjä voidaan antaa unionin lainsäädännössä. Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi olisi poistettava esteet, jotka haittaavat parisuhteensa rekisteröineiden henkilöiden vapaata liikkuvuutta, ja erityisesti ongelmat, joita näillä pareilla on omaisuutensa hoidossa tai omaisuudenjaossa. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tähän asetukseen olisi koottava säännökset, jotka koskevat tuomioistuimen toimivaltaa, sovellettavaa lakia sekä päätösten, virallisten asiakirjojen ja tuomioistuimessa tehtyjen sovintojen tunnustamista tai tapauksen mukaan hyväksymistä, täytäntöönpanokelpoisuutta ja täytäntöönpanoa.
- (17) Tämän asetuksen olisi katettava rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin liittyvät kysymykset. Rekisteröidyn parisuhteen käsite olisi määriteltävä vain siltä osin, kuin se on tarpeen tämän asetuksen kannalta. Käsitteen täsmällinen sisältö olisi edelleen määriteltävä jäsenvaltioiden kansallisissa laeissa. Tämän asetuksen ei olisi millään tavoin veloitettava jäsenvaltiota, jonka lainsäädännössä ei tunneta rekisteröidyn parisuhteen instituutiota, säätämään siitä kansallisessa lainsäädännössään.
- (18) Tämän asetuksen soveltamisala olisi ulotettava kaikkiin rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskeviin yksityisoikeudellisiin näkökohtiin, jotka kattavat sekä osapuolten omaisuuden päivittäisen hoidon että sen selvittämisen erityisesti parisuhteen purkauduttua tai toisen osapuolen kuoltua.
- (19) Tätä asetusta ei olisi sovellettava muihin yksityisoikeuden aloihin kuin rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin. Selvyyden vuoksi erät kysymykset, joiden voitaisiin nähdä olevan yhteydessä rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin, olisi nimenomaisesti suljettava tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.
- (20) Tätä asetusta ei olisi sovellettava rekisteröidyn parisuhteen osapuolten oikeuskelpoisuutta ja oikeustoimikelpoisuutta koskeviin kysymyksiin; poissulkeminen ei kuitenkaan saisi käsittää omaisuutta koskevia erityisiä valtuuksia ja oikeuksia, joita toisella tai kummallakin osapuolella on suhteessa joko toisiinsa tai kolmansiin osapuoliin, sillä näiden valtuuksien olisi kuitenkin kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan.
- (21) Tätä asetusta ei olisi sovellettava muihin esikysymyksiin, kuten kysymyksiin rekisteröidyn parisuhteen olemassaolosta, pätevydestä tai tunnustamisesta, jotka kuuluvat jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön, mukaan lukien niiden kansainvälistä yksityisoikeutta koskevien sääntöjen soveltamisalaan.
- (22) Koska rekisteröidyn parisuhteen osapuolten elatusvelvollisuuksista säädetään neuvoston asetuksessa (EY) N:o 4/2009 ⁽¹⁾, ne olisi jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Samaa kohtelua olisi sovellettava myös kuolleen osapuolen perimystä koskeviin kysymyksiin, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 650/2012 ⁽²⁾.
- (23) Kysymykset, jotka koskevat rekisteröidyn parisuhteen osapuolten oikeutta siirtää tai tasata keskenään vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkeoikeuksia, jotka ovat karttuneet rekisteröidyn parisuhteen aikana mutta jotka eivät ole tuottaneet eläketuloa tänä aikana, olisi jätettävä näiden eläkeoikeuksien luonteesta riippumatta tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle, ottaen huomioon jäsenvaltioiden erilaiset järjestelmät. Tätä soveltamisalan ulkopuolelle jättämistä olisi kuitenkin tulkittava suppeasti. Tätä asetusta olisi näin ollen sovellettava erityisesti eläkevarojen luokittelua koskevaan kysymykseen, määriin, jotka on jo maksettu toiselle osapuolelle rekisteröidyn parisuhteen aikana, ja mahdolliseen korvaukseen, joka myönnettäisiin toiselle osapuolelle siinä tapauksessa, että eläke on maksettu yhteisellä omaisuudella.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 4/2009, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä elatusvelvoitteita koskevista asioissa (EUVL L 7, 10.1.2009, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 650/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintöotdistuksen käyttöönnotosta (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 107).

- (24) Tässä asetuksessa olisi sallittava kiinteään tai irtaimeen omaisuuteen liittyvän oikeuden syntyminen tai siirtyminen rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisten vaikutusten seurauksena näihin vaikutuksiin sovellettavan lain mukaisesti. Se ei kuitenkaan saisi vaikuttaa joidenkin jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä tunnettuihin, lukumäärältään rajoitettuihin (*numerus clausus*) esineoikeuksiin. Jäsenvaltiolta ei saisi edellyttää, että se tunnustaa alueellaan sijaitsevaa omaisuutta koskevan esineoikeuden, jos kyseistä esineoikeutta ei tunneta sen lainsäädännössä.
- (25) Jotta osapuolet kuitenkin voisivat nauttia heille rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisten vaikutusten tuloksena syntyneistä tai siirretyistä oikeuksista toisessa jäsenvaltiossa, tässä asetuksessa olisi säädettävä tuntemattoman esineoikeuden muuntamisesta esineoikeudeksi, joka lähinnä vastaa sitä kyseisen toisen jäsenvaltion lainsäädännössä. Muuntamisessa olisi otettava huomioon kyseisellä esineoikeudella tavoitellut päämäärät ja edut sekä sen vaikutukset. Lähinnä vastaavan kansallisen oikeuden määrittelyä varten voidaan ottaa yhteyttä sen valtion viranomaisiin tai toimivaltaisiin henkilöihin, jonka lakia rekisteröidyn parisuhteen varallisuus-oikeudellisiin vaikutuksiin on sovellettu, lisätietojen saamiseksi oikeuden luonteesta ja vaikutuksista. Tätä varten voidaan käyttää siviili- ja kauppaoikeuden alan oikeudellisen yhteistyön nykyisiä verkostoja ja muita käytettävissä olevia toisen valtion lain ymmärtämistä helpottavia keinoja.
- (26) Tässä asetuksessa nimenomaisesti säädetty tuntemattomien esineoikeuksien muuntaminen ei saisi rajoittaa muita muuntamisen muotoja tätä asetusta sovellettaessa.
- (27) Edellytykset, jotka koskevat kiinteään tai irtaimeen omaisuuteen liittyvän oikeuden kirjaamista rekisteriin, olisi suljettava tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Näin ollen sen jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa rekisteriä pidetään, eli kiinteän omaisuuden osalta omaisuuden sijaintipaikan laissa (*lex rei sitae*) olisi määritettävä, millaisin oikeudellisin edellytyksin ja miten kirjaaminen on suoritettava ja mitkä viranomaiset, kuten kiinteistörekisterit tai notaarit, ovat vastuussa sen tarkistamisesta, että kaikki edellytykset täyttyvät ja että perusteeksi esitetyt tai laaditut asiakirjat ovat riittäviä tai sisältävät tarvittavat tiedot. Viranomaiset voivat erityisesti tarkistaa, että kiinteistön rekisteröintiä varten esitetyssä asiakirjassa mainittu rekisteröidyn parisuhteen osapuolen oikeus kiinteistöön on senkaltainen oikeus, joka kirjataan sellaisenaan rekisteriin tai joka muutoin osoitetaan rekisteriä pitävän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Asiakirjojen päällekkäisyyden välttämiseksi rekisteröintiviranomaisten olisi hyväksyttävä sellaiset toisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten laatimat asiakirjat, joiden liikkuvuudesta säädetään tässä asetuksessa. Tämä ei kuitenkaan saisi estää rekisteröintiviranomaisia pyytämästä rekisteröintiä hakevalta henkilöltä sellaisia esimerkiksi verojen maksamiseen liittyviä lisätietoja tai -asiakirjoja, joita edellytetään rekisteriä pitävän jäsenvaltion lainsäädännössä. Toimivaltainen viranomainen voi ilmoittaa rekisteröintiä hakevalle henkilölle, miten puuttuvat tiedot tai asiakirjat toimitetaan.
- (28) Oikeuden rekisteriin kirjaamisen vaikutukset olisi samoin jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Sen jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa rekisteriä pidetään, olisi näin ollen määritettävä, onko rekisteröinnillä esimerkiksi oikeuden olemassaolon toteava vai oikeuden luova vaikutus. Jos esimerkiksi oikeuden hankkiminen kiinteään omaisuuteen on rekisterien kaikkia koskevan vaikutuksen (*erga omnes*) varmistamiseksi tai oikeustoimien suojaamiseksi kirjattava rekisteriin sen jäsenvaltion oikeuden mukaan, jossa rekisteriä pidetään, hankinta-ajankohtaan olisi sovellettava kyseisen jäsenvaltion lakia.
- (29) Tässä asetuksessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon, että jäsenvaltioissa sovelletaan erilaisia järjestelmiä rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskeviin asioihin. Sen vuoksi tätä asetusta sovellettaessa sana "tuomioistuimien" olisi ymmärrettävä laajasti niin, että se kattaa sekä lainkäyttötehtäviä hoitavat tuomioistuimet sanan varsinaisessa merkityksessä että esimerkiksi notaarit, jotka joissakin jäsenvaltioissa hoitavat tuomioistuimen tavoin tiettyjä lainkäyttötehtäviä rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa, sekä notaarit ja oikeusalan ammattihenkilöt, jotka joissakin jäsenvaltioissa hoitavat rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskeviin asioihin liittyviä lainkäyttötehtäviä tuomioistuimen antaman valtuutuksen nojalla. Tässä asetuksessa säädettyjen toimivaltasääntöjen olisi sidottava kaikkia tässä asetuksessa määriteltyjä tuomioistuimia. Vastaavasti "tuomioistuimen" käsite ei saisi kattaa viranomaisia, jotka eivät kuulu jäsenvaltion oikeusviranomaisiin mutta joilla on kansallisen lainsäädännön mukaan valtuudet käsitellä rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevia asioita. Tällaisia ovat useimmissa jäsenvaltioissa notaarit silloin, kun he eivät hoida lainkäyttötehtäviä.
- (30) Tässä asetuksessa olisi sallittava kaikkien notaarien, joilla on toimivaltaa rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus-oikeudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa jäsenvaltioissa, käyttää kyseistä toimivaltaa. Tässä asetuksessa vahvistetut toimivaltasäännöt sitovat tietyn jäsenvaltion notaareja, jos he kuuluvat tätä asetusta sovellettaessa "tuomioistuimen" määritelmän piiriin.

- (31) Tässä asetuksessa vahvistettuja asiakirjojen liikkumista koskevia sääntöjä olisi sovellettava aviovarallisuussuhteita koskeviin asiakirjoihin, joita notaarit laativat jäsenvaltioissa. Kun notaarit hoitavat lainkäyttötehtäviä, tässä asetuksessa säädettyjen toimivaltasääntöjen olisi sidottava heitä ja heidän tekemiensä päätösten olisi liikuttava päätösten tunnustamista, täytäntöönpanokelpoisuutta ja täytäntöönpanoa koskevien tämän asetuksen säännösten mukaisesti. Kun notaarit eivät hoida lainkäyttötehtäviä, näiden toimivaltasääntöjen ei olisi sidottava heitä ja heidän antamiensa virallisten asiakirjojen olisi liikuttava virallisia asiakirjoja koskevien tämän asetuksen säännösten mukaisesti.
- (32) Jotta voidaan ottaa huomioon parien lisääntynyt liikkuvuus ja edistää hyvää oikeudenkäyttöä, tämän asetuksen toimivaltasäännöillä olisi mahdollistettava, että kansalaisten kaikki toisiinsa liittyvät oikeusasiat käsiteltäisiin saman jäsenvaltion tuomioistuimessa. Tätä varten tässä asetuksessa olisi pyrittävä keskittämään rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskeva toimivalta jäsenvaltioon, jonka tuomioistuin käsittelee osapuolen perimystä asetuksen (EU) N:o 650/2012 mukaisesti tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista tai mitätöintiä.
- (33) Tässä asetuksessa olisi säädettävä, että jos rekisteröidyn parisuhteen osapuolen perimystä koskeva menettely on vireillä jäsenvaltion tuomioistuimessa asetuksen (EU) N:o 650/2012 nojalla, kyseisen valtion tuomioistuimilla tulisi olla toimivalta ratkaista kyseiseen perintöasiaan liittyvät rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevat asiat.
- (34) Vastaavasti siinä jäsenvaltion tuomioistuimessa vireillä olevan käsittelyn yhteydessä, jolle parisuhteen purkamista tai mitätöintiä koskeva hakemus on osoitettu, vireille tulevat rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevat asiat olisi käsiteltävä kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimessa, jos osapuolet niin sopivat.
- (35) Siltä osin kuin rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevat asiat eivät liity osapuolen perimystä tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista tai mitätöintiä koskevaan, jäsenvaltion tuomioistuimessa vireillä olevaan oikeudenkäyntiin, tässä asetuksessa olisi säädettävä, että toimivalta määritetään perättäin sovellettavien liittymäperusteiden perusteella. Ensisijaisena liittymäperusteena on tällöin osapuolten asuinpaikka silloin kun asia saatetaan tuomioistuimen käsiteltäväksi. Perättäin sovellettavista toimivaltaperusteista viimeisen tulisi viitata jäsenvaltioon, jonka lainsäädännön mukaisesti parisuhteen pakollinen rekisteröinti on tehty parisuhteen solmimiseksi. Nämä liittymäperusteet heijastaisivat kansalaisten vapaan liikkuvuuden lisääntymistä ja varmistaisivat osapuolten todellisen liittymän jäsenvaltioon, jossa toimivaltaa käytetään.
- (36) Koska kaikissa jäsenvaltioissa ei ole säädetty rekisteröidyistä parisuhteista, sellaisen jäsenvaltion tuomioistuin, jonka lainsäädännössä ei tunneta rekisteröidyn parisuhteen instituutiota, voi poikkeuksellisesti joutua toteamaan, ettei sillä ole tämän asetuksen mukaista toimivaltaa. Tällaisessa tapauksessa tuomioistuimen on toimittava ripeästi, ja asianosaisten olisi toimivaltaperusteiden järjestyksestä riippumatta voitava saattaa asia vireille missä tahansa muussa jäsenvaltiossa, jolla on toimivallan antava liittymä. Tällöin on kuitenkin kunnioitettava asianosaisten sopimusvapautta. Jos tuomioistuin on päättänyt jättää asian tutkimatta ja asia on pantu vireille oikeuspaikkasopimuksen tai vastaajan vastaamisen perusteella toimivaltaisessa toisessa tuomioistuimessa, myös tuo toinen tuomioistuin voi joutua poikkeuksellisesti samassa tilanteessa toteamaan, ettei se ole toimivaltainen. Sääntöä ei kuitenkaan sovelleta, jos viimeksi mainittu tuomioistuin on jäsenvaltiossa, jonka lain mukaisesti parisuhde on rekisteröity. Siltä varalta, että millään tuomioistuimella ei ole tämän asetuksen muiden säännösten nojalla toimivaltaa, tähän asetukseen olisi sisällytettävä toissijaista toimivaltaa koskeva sääntö, jonka avulla ehkäistään oikeuspuolien epäämisen riski.
- (37) Oikeusvarmuuden, ennakoitavuuden ja asianosaisten sopimusvapauden lisäämiseksi tässä asetuksessa olisi annettava tietyin edellytyksin asianosaisten mahdollisuus tehdä oikeuspaikkasopimus joko sen jäsenvaltion tuomioistuimen hyväksi, jonka lakia sovelletaan, tai sen jäsenvaltion tuomioistuimen hyväksi, jonka lain mukaisesti parisuhde on rekisteröity.
- (38) Tämän asetuksen ei olisi estettävä asianosaisia ratkaisemasta asiaa sovinnollisesti tuomioistuimen ulkopuolella, esimerkiksi notaarin avulla, valitsemassaan jäsenvaltiossa, jos se on mahdollista kyseisen jäsenvaltion lain nojalla. Näin olisi voitava toimia myös siinä tapauksessa, että rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettava laki ei ole kyseisen jäsenvaltion laki.
- (39) Jotta varmistettaisiin, että kaikkien jäsenvaltioiden tuomioistuimet voivat käyttää toimivaltaa samoilla perusteilla osapuolten rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisten vaikutusten osalta, tässä asetuksessa olisi lueteltava tyhjentävästi perusteet, joilla tällaista toissijaista toimivaltaa voidaan käyttää.

- (40) Erityisesti niiden tilanteiden varalta, joissa oikeussuoja on evätty, tässä asetuksessa olisi säädettävä varatoimivallan (*forum necessitatis*) käyttämisestä niin, että jäsenvaltion tuomioistuimelle annetaan poikkeustapauksissa mahdollisuus ratkaista rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskeva asia, jolla on läheinen liittymä kolmanteen valtioon. Tällainen poikkeustapaus voi syntyä, kun oikeudenkäynti asianomaisessa kolmannessa valtiossa osoittautuu mahdottomaksi esimerkiksi sisällissodan vuoksi tai kun rekisteröidyn parisuhteen osapuolen ei kohtuudella voida odottaa aloittavan oikeudenkäyntiä tai osallistuvan siihen kyseisessä valtiossa. Varatoimivaltaa olisi kuitenkin käytettävä ainoastaan, jos asialla on riittävä liittymä jäsenvaltioon, jonka tuomioistuimessa asia pannaan vireille.
- (41) Oikeudenkäytön yhdenmukaisuuden vuoksi olisi vältettävä sitä, että eri jäsenvaltioissa annetaan keskenään ristiriitaisia tuomioita. Sitä varten tässä asetuksessa olisi säädettävä yleisistä menettelysäännöistä, jotka ovat samanlaisia kuin muissa yksityisoikeudellisen yhteistyön alalla annetuissa unionin säännöksissä. Yksi tällainen menettelysääntö on vireillöoloa koskeva sääntö, jota sovelletaan, jos sama rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskeva asia pannaan vireille eri jäsenvaltioissa olevissa eri tuomioistuimissa. Säännön mukaan määritetään, missä tuomioistuimessa asia olisi käsiteltävä.
- (42) Jotta kansalaiset voisivat nauttia sisämarkkinoiden tarjoamista eduista siten, että tähän liittyy täysi oikeusvarmuus, tällä asetuksella olisi annettava osapuolille mahdollisuus tietää ennakolta, mitä lakia heidän rekisteröidyn parisuhteensa varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovelletaan. Ristiriitaisten tulosten välttämiseksi olisi sen vuoksi otettava käyttöön yhdenmukaiset lainvalintasäännöt. Pääsääntönä olisi oltava, että rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovelletaan ennakoitavissa olevaa lakia, johon sillä on läheinen liittymä. Oikeusvarmuuden vuoksi ja varallisuus oikeudellisten vaikutusten pirstoutumisen välttämiseksi sovellettavaa lakia olisi sovellettava kokonaisvaltaisesti kaikkiin rekisteröidyn parisuhteen piiriin kuuluviin varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin omaisuuden luonteesta riippumatta ja myös silloin, kun omaisuus sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa valtiossa.
- (43) Tämän asetuksen mukaisesti määräytyvää lakia olisi sovellettava, vaikka kyseessä ei olisi jäsenvaltion laki.
- (44) Jotta rekisteröidyn parisuhteen osapuolten olisi helpompi hoitaa omaisuuttaan, heille olisi annettava tässä asetuksessa omaisuuden luonteesta tai sijainnista riippumatta mahdollisuus valita rekisteröidyn parisuhteensa varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettava laki niiden lakien joukosta, joihin heillä on läheinen yhteys esimerkiksi asuinpaikkansa tai kansalaisuutensa perusteella. Sen estämiseksi, että lainvalinta menettäisi oikeus vaikutuksiaan ja osapuolet jäisivät näin oikeudelliseen tyhjiöön, lainvalinta olisi kuitenkin rajoitettava koskemaan lakia, jossa rekisteröityihin parisuhteisiin liitetään varallisuus oikeudellisia vaikutuksia. Valinta voidaan tehdä milloin tahansa, joko ennen parisuhteen rekisteröintiä, parisuhteen rekisteröinnin yhteydessä tai rekisteröidyn parisuhteen aikana.
- (45) Jotta voidaan turvata oikeustoimien oikeusvarmuus ja estää rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavan lain vaihtaminen ilman, että lain vaihtaminen annetaan osapuolille tiedoksi, ei rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavaa lakia saa vaihtaa, elleivät osapuolet ole nimenomaisesti pyytäneet lain vaihtamista. Rekisteröidyn parisuhteen osapuolten tekemä lain vaihto ei voi tulla voimaan takautuvasti, paitsi jos osapuolet ovat nimenomaisesti näin päättäneet. Missään tapauksessa tämä ei saa vaikuttaa kolmansien oikeuksiin.
- (46) Lainvalintasopimuksen aineellista ja muodollista pätevyyttä koskevat säännöt olisi määritettävä niin, että osapuolten tietoon perustuva lainvalinta helpottuu ja että heidän yhteistä sopimustaan kunnioitetaan oikeusvarmuuden ja paremman oikeussuojan saatavuuden varmistamiseksi. Muodollisen pätevyyden osalta olisi otettava käyttöön tiettyjä takeita sen varmistamiseksi, että osapuolet ovat tietoisia valintansa seurauksista. Lainvalintasopimus olisi vähintään tehtävä kirjallisena ja päivätävä, ja kummankin osapuolen olisi allekirjoitettava se. Jos kuitenkin sen jäsenvaltion laissa, jossa molempien osapuolten asuinpaikka on sopimuksen teko hetkellä, edellytetään muitakin muotovaatimuksia, kyseisiä vaatimuksia olisi noudatettava. Tällaisia muita muotovaatimuksia saattaa esimerkiksi olla jossakin jäsenvaltiossa, jossa sopimus lisätään rekisteröidyn parin varallisuus suhteita koskevaan sopimukseen. Jos osapuolten asuinpaikka on sopimuksen teko hetkellä eri jäsenvaltioissa, jotka asettavat erilaisia muotovaatimuksia, jommankumman valtion muotovaatimusten noudattamisen tulisi riittää. Jos osapuolista vain toisen asuinpaikka on sopimuksen teko hetkellä sellaisessa jäsenvaltiossa, joka asettaa muita muotovaatimuksia, niitä olisi noudatettava.
- (47) Rekisteröidyn parin varallisuus suhteita koskeva sopimus on osapuolten omaisuutta koskevien määräysten muoto, jonka sallittavuus ja hyväksyttävyyys vaihtelevat jäsenvaltioittain. Jotta helpotetaan sitä, että rekisteröidyn parin varallisuus suhteita koskevan sopimuksen johdosta saadut varallisuus oikeudet hyväksytään jäsenvaltioissa, olisi määriteltävä tällaisten sopimusten muodollista pätevyyttä koskevat säännöt. Sopimus olisi vähintään tehtävä

kirjallisesti ja päivättävä, ja kummankin osapuolen olisi allekirjoitettava se. Sopimuksen olisi kuitenkin täytettävä myös muita pätevyysvaatimuksia, sen mukaan kuin säädetään tässä asetuksessa määritetyssä, rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavassa laissa ja sen jäsenvaltion laissa, jossa osapuolten asuinpaikka on. Tässä asetuksessa olisi määritettävä myös, mitä lakia sovelletaan tällaisten sopimusten aineelliseen pätevyteen.

- (48) Jos osapuolet eivät ole valinneet sovellettavaa lakia ja jotta voidaan taata ennakoitavuus ja oikeusvarmuus sekä ottaa huomioon parin todellinen elämäntilanne, tässä asetuksessa olisi säädettävä, että rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovelletaan sen valtion lakia, jonka lain mukaisesti parisuhteen muodostamiseksi pakollinen rekisteröinti on tehty.
- (49) Kun tässä asetuksessa viitataan kansalaisuuteen liittymäperusteena, kysymys siitä, miten käsitellä tapauksia, joissa henkilöillä on useita kansalaisuuksia, on esikysymys, joka ei kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan, vaan siihen olisi sovellettava kansallista oikeutta, mukaan lukien tarvittaessa kansainvälisiä yleissopimuksia, noudattaen täysin unionin yleisiä periaatteita. Tämän ei olisi vaikutettava tämän asetuksen mukaisen lainvalinnan pätevyteen.
- (50) Jos lainvalintasopimusta tai rekisteröidyn parin varallisuussuhteita koskevaa sopimusta ei ole tehty, jäsenvaltion oikeusviranomaisen olisi rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavaa lakia määritettäessä voitava kumman tahansa osapuolen pyynnöstä tehdä poikkeustapauksissa – jos osapuolet ovat muuttaneet asuinvaltionsa pitkäksi aikaa – johtopäätös, että tuon valtion lakia voidaan soveltaa, jos osapuolet ovat tukeutuneet siihen. Tämä ei saa missään tapauksessa vaikuttaa kolmansien oikeuksiin.
- (51) Rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavaksi määritettyä lakia olisi sovellettava näihin vaikutuksiin alkaen siitä, että toisen tai kummankin osapuolen varallisuus luokitellaan eri omaisuuslajeihin rekisteröidyn parisuhteen aikana ja sen purkamisen jälkeen, ja päättyen siihen, että varallisuus ositetaan. Laissa tulisi säätää myös rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisista vaikutuksista parisuhteen osapuolen ja kolmansien osapuolten väliseen oikeussuhteeseen. Rekisteröidyn parisuhteen osapuoli voi kuitenkin vedota rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavaan lakiin kolmatta osapuolta vastaan tällaisten vaikutusten soveltamiseksi ainoastaan, jos rekisteröidyn parisuhteen osapuolen ja kolmannen osapuolen oikeudelliset suhteet ovat syntyneet aikana, jolloin kolmas osapuoli tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää kyseisestä laista.
- (52) Yleistä etua koskevien seikkojen, kuten jäsenvaltion poliittisen, sosiaalisen tai taloudellisen järjestelmän suojelun, olisi annettava oikeutus siihen, että jäsenvaltioiden tuomioistuimet ja muut toimivaltaiset viranomaiset saavat poikkeustapauksissa mahdollisuuden soveltaa poikkeuksia, jotka perustuvat kansainvälisesti pakottaviin säännöksiin. Näin ollen ”kansainvälisesti pakottavien säännösten” käsitteen olisi katettava pakottavat säännöt, kuten yhteisenä kotina käytetyn asunnon suojaa koskevat säännöt. Tämä rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavan lain soveltamista koskeva poikkeus edellyttää kuitenkin suppeaa tulkintaa, jotta se on sopuoinnussa tämän asetuksen yleisen tavoitteen kanssa.
- (53) Jäsenvaltioiden tuomioistuimille ja muille rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevia asioita käsitteleville toimivaltaisille viranomaisille olisi myös annettava yleistä etua koskevien seikkojen perusteella poikkeustilanteissa mahdollisuus olla ottamatta huomioon ulkomaisen lain tiettyjä säännöksiä, jos tällaisten säännösten soveltaminen olisi tiettyssä tapauksessa selvästi ristiriidassa kyseisen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteiden (*ordre public*) kanssa. Tuomioistuimet tai muut toimivaltaiset viranomaiset eivät kuitenkaan saisi soveltaa oikeusjärjestyksen perusteisiin perustuvaa poikkeusta estääkseen toisen valtion lain soveltamisen tai kieltäytyäkseen toisen jäsenvaltion päätöksen, virallisen asiakirjan tai tuomioistuimessa tehdyn sovinnon tunnustamisesta tai tapauksen mukaan hyväksymisestä taikka täytäntöönpanosta, jos tämä olisi vastoin Euroopan unionin perusoikeuskirjaa, jäljempänä ’perusoikeuskirja’, ja erityisesti sen 21 artiklassa vahvistettua syrjimättömyysperiaatetta.
- (54) Koska eräissä valtioissa on käytössä kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä, joita sovelletaan tällä asetuksella säänneltäviin kysymyksiin, olisi säädettävä, missä määrin tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan näiden valtioiden eri alueilla.
- (55) Kun otetaan huomioon tämän asetuksen yleinen tavoite, joka on se, että rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa annetut, jäsenvaltioissa tehdyt päätökset tunnustetaan vastavuoroisesti, tässä asetuksessa olisi oltava päätösten tunnustamista, täytäntöönpanokelpoisuutta ja täytäntöönpanoa koskevia sääntöjä, jotka ovat samanlaisia kuin muissa yksityisoikeudellisen yhteistyön alalla annetuissa unionin säädöksissä.

- (56) Jotta voidaan ottaa huomioon erilaiset järjestelmät, joiden mukaisesti rekisteröityjen parisuhteiden varallisuusoi-keudellisia näkökohtia koskevia asioita käsitellään jäsenvaltioissa, tässä asetuksessa olisi varmistettava virallisten asiakirjojen hyväksyminen ja täytäntöönpanokelpoisuus rekisteröityjen parisuhteiden varallisuusoi-keudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa kaikissa jäsenvaltioissa.
- (57) Virallisilla asiakirjoilla olisi oltava toisessa jäsenvaltiossa sama todistusvoima, kuin niillä on alkuperäjäsenvaltiossa, tai sen kanssa mahdollisimman vertailukelpoinen vaikutus. Kun määritetään tietyn virallisen asiakirjan todistusvoimaa toisessa jäsenvaltiossa tai sen kanssa mahdollisimman vertailukelpoista vaikutusta, olisi todettava, millainen virallisen asiakirjan todistusvoima on laadultaan ja soveltamisalaltaan alkuperäjäsenvaltiossa. Siksi alkuperäjäsenvaltion laista riippuu, millainen todistusvoima tietyllä virallisella asiakirjalla olisi oltava toisessa jäsenvaltiossa.
- (58) Virallisen asiakirjan ”virallisuuden” olisi oltava itsenäinen käsite. Virallisuuden kattamia seikkoja ovat esimerkiksi asiakirjan aitous, asiakirjan muodolliset vaatimukset, asiakirjan laativan viranomaisen valtuudet ja menettely, jonka mukaisesti asiakirja laaditaan. Virallisuuden olisi katettava myös asianomaisen viralliseen viralliseen asiakirjaan kirjaamat tosiseikat, esimerkiksi se, että mainitut asianomaiset saapuivat viranomaisen luokse mainittuna ajankohtana ja että he tekivät mainitut ilmoitukset. Asianomaisen, joka haluaa riitauttaa virallisen asiakirjan virallisuuden, olisi tehtävä se virallisen asiakirjan alkuperäjäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa kyseisen jäsenvaltion lain mukaisesti.
- (59) Ilmaisuihin ”viralliseen asiakirjaan kirjatut oikeustoimet tai oikeudelliset suhteet” olisi tulkittava viittaukseksi viralliseen asiakirjaan kirjattuun asiasisältöön. Asianomaisen, joka haluaa riitauttaa viralliseen asiakirjaan kirjatut oikeustoimet tai oikeudelliset suhteet, olisi tehtävä se tuomioistuimessa, joka on toimivaltainen tämän asetuksen nojalla. Kyseisen tuomioistuimen olisi ratkaistava riitautettu asia rekisteröidyn parisuhteen varallisuusoi-keudellisiin vaikutuksiin sovellettavan lain mukaisesti.
- (60) Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa tulee esille viralliseen asiakirjaan kirjattuja oikeustoimia ja oikeudellisia suhteita koskeva kysymys, on asiaa käsittelevä tuomioistuin toimivaltainen ratkaisemaan tuon kysymyksen.
- (61) Riitautetulla virallisella asiakirjalla ei olisi oltava todistusvoimaa muussa jäsenvaltiossa kuin alkuperäjäsenvaltiossa riitautuskanteen ollessa vireillä. Jos riitautus koskee ainoastaan erityistä kysymystä, joka liittyy viralliseen asiakirjaan kirjattuihin oikeustoimiin ja oikeudellisiin suhteisiin, kyseessä olevalla virallisella asiakirjalla ei olisi oltava todistusvoimaa muussa jäsenvaltiossa kuin alkuperäjäsenvaltiossa riitautetun kysymyksen osalta riitautuskanteen ollessa vireillä. Riitautuksen johdosta pätemättömäksi julistetun virallisen asiakirjan olisi lakattava olemasta todistusvoimainen.
- (62) Jos viranomaiselle esitetään tätä asetusta sovellettaessa kaksi ristiriidassa olevaa virallista asiakirjaa, sen olisi arvioitava, kumpaa virallista asiakirjaa olisi, vai olisiko kumpaakaan, pidettävä ensisijaisena ottaen huomioon kyseessä olevan tapauksen olosuhteet. Jos olosuhteiden perusteella ei ole selvää, kumpaa virallista asiakirjaa olisi, vai olisiko kumpaakaan, pidettävä ensisijaisena, kysymys olisi ratkaistava tuomioistuimessa, joka on toimivaltainen tämän asetuksen nojalla, tai tuomioistuimessa, jossa asia on tullut esiin vireillä olevan oikeudenkäynnin kuluessa. Jos virallinen asiakirja ja päätös ovat ristiriidassa keskenään, olisi otettava huomioon tämän asetuksen mukaiset päätösten tunnustamatta jättämisen perusteet.
- (63) Tämän asetuksen nojalla tapahtuvan, rekisteröidyn parisuhteen varallisuusoi-keudellisia vaikutuksia koskevan päätöksen tunnustamisen ja täytäntöönpanon ei olisi millään tavalla merkittävä sen rekisteröidyn parisuhteen tunnustamista, johon päätös perustuu.
- (64) Olisi säädettävä, millainen suhde vallitsee tämän asetuksen ja sellaisten rekisteröityjen parisuhteiden varallisuusoi-keudellisia vaikutuksia koskevien kahden- tai monenvälisten sopimusten välillä, joiden osapuolia jäsenvaltiot ovat.
- (65) Tämän asetuksen soveltamisen helpottamiseksi jäsenvaltiot olisi veloitettava ilmoittamaan tietyt tiedot rekisteröityjen parisuhteiden varallisuusoi-keudellisia vaikutuksia koskevista säädöksistään ja menettelyistään neuvoston päätöksellä 2001/470/EY⁽¹⁾ perustetun siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen

(¹) Neuvoston päätös 2001/470/EY, tehty 28 päivänä toukokuuta 2001, siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta (EYVL L 174, 27.6.2001, s. 25).

verkoston puitteissa. Jotta kaikki tämän asetuksen käytännön soveltamisen kannalta oleelliset tiedot voidaan julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* hyvissä ajoin, jäsenvaltioiden olisi myös ilmoitettava kyseiset tiedot komissiolle ennen asetuksen soveltamisen aloittamista.

- (66) Tämän asetuksen soveltamisen helpottamiseksi ja nykyaikaisen viestintäteknologian käytön mahdollistamiseksi olisi myös vahvistettava vakiolomakkeet niille todistuksille, jotka esitetään päätöksen, virallisen asiakirjan tai tuomioistuimessa tehdyn sovinnon täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan hakemuksen yhteydessä.
- (67) Tässä asetuksessa säädettyjen määräaikojen ja määräpäivien laskemiseen olisi sovellettava neuvoston asetusta (ETY, Euratom) N:o 1182/71 ⁽¹⁾.
- (68) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa päätösten, tuomioistuimessa tehtyjen sovintojen ja virallisten asiakirjojen täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevien todistusten ja lomakkeiden laatimisen ja myöhemmän muuttamisen osalta. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ⁽²⁾ mukaisesti.
- (69) Tässä asetuksessa tarkoitettujen todistusten ja lomakkeiden laatimista ja myöhempiä muuttamista koskevien täytäntöönpanosäädösten hyväksymiseen olisi sovellettava neuvoo-antavaa menettelyä.
- (70) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, joita ovat henkilöiden vapaa liikkuvuus unionissa, rekisteröidyn parisuhteen osapuolten mahdollisuus järjestää varallisuusoikeudelliset suhteensa keskenään ja suhteessa kolmansiin osapuoliin yhteiselämänsä aikana ja omaisuuden osituksessa sekä parempi ennakoitavuus ja oikeusvarmuus, vaan ne voidaan tämän asetuksen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, tarvittaessa toteuttamalla tiiviimpää yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti unioni voi siten toteuttaa toimenpiteitä. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (71) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet ja erityisesti sen 7 artikla (yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen), 9 artikla (oikeus solmia avioliitto ja oikeus perustaa perhe kansallisten lainsäädäntöjen mukaisesti), 17 artikla (omistusoikeus), 21 artikla (syrjintäkielto) ja 47 artikla (oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen). Jäsenvaltioiden tuomioistuinten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten olisi sovellettava tätä asetusta kyseisiä oikeuksia ja periaatteita kunnioittaen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan rekisteröityjen parisuhteiden varallisuusoikeudellisia vaikutuksia koskeviin asioihin.

Sitä ei sovelleta vero-, tulli- tai hallintoasioihin.

2. Tämän asetuksen soveltamisalaan eivät kuulu seuraavat asiat:

- a) rekisteröidyn parisuhteen osapuolten oikeuskelpoisuus ja oikeustoimikelpoisuus;
- b) rekisteröidyn parisuhteen olemassaolo, pätevyys ja tunnustaminen;

⁽¹⁾ Neuvoston asetusta (ETY, Euratom) N:o 1182/71, annettu 3 päivänä kesäkuuta 1971, määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä (EYVL L 124, 8.6.1971, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- c) elatusvelvoitteet;
- d) perimys kuolleen osapuolen jälkeen;
- e) sosiaaliturva;
- f) rekisteröidyn parisuhteen purkamisen tai mitätöinnin tapauksessa oikeus siirtää tai tasata osapuolten kesken rekisteröidyn parisuhteen aikana karttuneita vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkeoikeuksia, jotka eivät ole tuottaneet eläketuloa rekisteröidyn parisuhteen aikana;
- g) omaisuuteen liittyvien esineoikeuksien luonne; ja
- h) kiinteään tai irtaimeen omaisuuteen liittyvien oikeuksien kirjaaminen rekisteriin, kirjaamisen oikeudelliset edellytykset mukaan luettuina, ja tällaisten oikeuksien rekisteriin kirjaamisen tai kirjaamatta jättämisen vaikutukset.

2 artikla

Toimivalta rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa jäsenvaltioissa

Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden viranomaisten toimivaltaan käsitellä rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevia asioita.

3 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan
 - a) 'rekisteröidyllä parisuhteella' laissa säädettyä kahden henkilön yhteiselämää, jonka rekisteröinti on pakollista kyseisen lain mukaan ja jonka on syntyäkseen täytettävä kyseisessä laissa edellytetyt muotovaatimukset;
 - b) 'rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisilla vaikutuksilla' kaikkia niitä sääntöjä, jotka koskevat osapuolten keskinäisiä varallisuussuhteita sekä osapuolten varallisuussuhteita suhteessa kolmansiin osapuoliin ja jotka ovat seurausta parisuhteen rekisteröinnin tai sen purkamisen tuloksena syntyvästä oikeussuhteesta;
 - c) 'rekisteröidyn parin varallisuussuhteita koskevalla sopimuksella' sopimusta, jolla osapuolet tai tulevat osapuolet järjestävät rekisteröidyn parisuhteensa varallisuus oikeudelliset vaikutukset;
 - d) 'virallisella asiakirjalla' rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevaa asiakirjaa, joka on laadittu virallisesti tai rekisteröity virallisena asiakirjana jäsenvaltiossa ja jonka
 - i) virallisuus liittyy tuon asiakirjan allekirjoitukseen ja sisältöön; ja
 - ii) virallisuuden on vahvistanut viranomainen tai muu alkuperäjäsenvaltion tähän tarkoitukseen valtuuttama virallinen taho;
 - e) 'päätöksellä' rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia koskevaa jäsenvaltion tuomioistuimen päätöstä riippumatta siitä, miksi päätöstä kutsutaan, samoin kuin oikeudenkäyntikuluja koskevaa tuomioistuimen virkamiehen päätöstä;
 - f) 'tuomioistuimessa tehdyllä sovinnolla' tuomioistuimen hyväksymää tai menettelyn kuluessa tuomioistuimessa tehtyä sovintoa rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevassa asiassa;
 - g) 'alkuperäjäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa päätös on tehty tai virallinen asiakirja on laadittu taikka tuomioistuimessa tehty sovinto on hyväksytty tai tehty;
 - h) 'täytäntöönpanojäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa päätöksen, virallisen asiakirjan tai tuomioistuimessa tehdyn sovinnon tunnustamista ja/tai täytäntöönpanoa pyydetään.

2. Tässä asetuksessa 'tuomioistuimella' tarkoitetaan oikeusviranomaisia ja kaikkia muita viranomaisia ja oikeusalan ammattilaisia, jotka ovat toimivaltaisia rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa ja hoitavat oikeudellisia tehtäviä tai toimivat oikeusviranomaisen antaman valtuutuksen nojalla tai oikeusviranomaisen valvonnassa, edellyttäen, että nämä muut viranomaiset ja oikeusalan ammattilaiset pystyvät antamaan takeita puolueettomuudestaan ja asianosaisten oikeudesta tulla kuulluksi ja että niiden toimintajäsenvaltionsa lainsäädännön mukaisesti tekemät päätökset täyttävät seuraavat edellytykset:

- a) päätökseen voi hakea muutosta tai pyytää sen uudelleen tarkastelua oikeusviranomaisessa; ja
- b) päätöksellä on sama oikeusvoima ja vaikutus kuin samaa asiaa koskevalla oikeusviranomaisen päätöksellä.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut muut viranomaiset ja oikeusalan ammattihenkilöt 64 artiklan mukaisesti.

II LUKU

TOIMIVALTA

4 artikla

Toimivalta toisen osapuolen kuollessa

Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa pannaan vireille rekisteröidyn parisuhteen osapuolen perimystä koskeva kanne asetuksen (EU) N:o 650/2012 nojalla, tuon valtion tuomioistuimella on toimivalta ratkaista kyseiseen perintöasiaan liittyvät rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevat kysymykset.

5 artikla

Toimivalta parisuhteen purkamista tai mitätöintiä koskevissa asioissa

1. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa pannaan vireille rekisteröidyn parisuhteen purkaminen tai mitätöinti, kyseisen valtion tuomioistuimella on toimivalta ratkaista kyseiseen purkamiseen tai mitätöintiin liittyvät rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevat kysymykset, jos osapuolet niin sopivat.
2. Jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu sopimus tehdään ennen rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevan asian vireillepanoa, sen on oltava 7 artiklan mukainen.

6 artikla

Toimivalta muissa tapauksissa

Jos jäsenvaltion millään tuomioistuimella ei ole toimivaltaa 4 tai 5 artiklan nojalla tai muissa kuin näissä artikloissa säädettyissä tapauksissa, toimivalta ratkaista rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevat kysymykset kuuluu sen jäsenvaltion tuomioistuimelle,

- a) jonka alueella osapuolten asuinpaikka on silloin, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa, tai jos tämä ei ole mahdollista;
- b) jonka alueella osapuolten viimeinen asuinpaikka oli, edellyttäen, että toinen osapuolista asuu siellä edelleen silloin, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa, tai jos tämä ei ole mahdollista;
- c) jonka alueella vastaajan asuinpaikka on silloin, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa, tai jos tämä ei ole mahdollista;
- d) jonka kansalaisuus molemmilla osapuolilla on silloin kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa, tai jos tämä ei ole mahdollista;
- e) jonka lain mukaisesti parisuhde on rekisteröity.

*7 artikla***Oikeuspaikan valinta**

1. Asianosaiset voivat 6 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa sopia, että heidän rekisteröidyn parisuhteensa varallisuus-oikeudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa yksinomainen toimivalta on joko sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jonka lakia sovelletaan 22 artiklan tai 26 artiklan 1 kohdan nojalla, tai sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jonka lain mukaisesti parisuhde on rekisteröity.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu sopimus on laadittava kirjallisesti ja asianosaisten on päivättävä ja allekirjoitettava se. Kirjallisena pidetään myös kaikkea sähköisin keinoin tapahtuvaa viestintää, josta jää sopimuksen pysyvä tallenne.

*8 artikla***Vastaajan saapuville tuloon perustuva toimivalta**

1. Sen toimivallan lisäksi, joka tuomioistuimella on tämän asetuksen muiden säännösten nojalla, toimivaltainen on sen jäsenvaltion tuomioistuin, jonka lakia sovelletaan 22 artiklan tai 26 artiklan 1 kohdan nojalla ja jossa vastaaja vastaa. Tätä sääntöä ei kuitenkaan sovelleta silloin, kun vastaaja on vastannut kiistääkseen toimivallan, eikä 4 artiklan mukaisissa tapauksissa.
2. Ennen kuin tuomioistuin toteaa olevansa toimivaltainen 1 kohdan nojalla, sen on varmistettava, että vastaaja tietää oikeudestaan kiistää toimivalta sekä vastaamisen tai vastaamatta jättämisen seurauksista.

*9 artikla***Vaihtoehtoinen toimivalta**

1. Jos 4 tai 5 artiklan tai 6 artiklan a, b, c tai d alakohdan mukaisesti toimivaltainen jäsenvaltion tuomioistuin toteaa, ettei sen soveltamassa lainsäädännössä säädetä rekisteröidystä parisuhteesta, se voi jättää asian tutkimatta. Tuomioistuimen on päätettävä tutkimatta jättämisestä ilman aiheetonta viivytystä.
2. Jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tuomioistuin toteaa, ettei se ole toimivaltainen, ja asianosaiset sopivat 7 artiklan mukaisesti toimivallan siirtämisestä minkä tahansa muun jäsenvaltion tuomioistuimelle, kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimella on toimivalta ratkaista rekisteröidyn parisuhteen varallisuus-oikeudellisia vaikutuksia koskevat asiat.

Muissa tapauksissa toimivalta rekisteröidyn parisuhteen varallisuus-oikeudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa on millä tahansa muun jäsenvaltion tuomioistuimella 6 tai 8 artiklan nojalla.

3. Tätä artiklaa ei sovelleta, jos osapuolten välinen rekisteröity parisuhde on purettu tai mitätöity päätöksellä, joka voidaan tunnustaa tuomioistuinjäsenvaltiossa.

*10 artikla***Toissijainen toimivalta**

Jos jäsenvaltion millään tuomioistuimella ei ole 4, 5, 6, 7 tai 8 artiklan nojalla toimivaltaa tai jos kaikki tuomioistuimet ovat 9 artiklan nojalla todenneet, etteivät ne ole toimivaltaisia, eikä millään tuomioistuimella ole 6 artiklan e alakohdan, 7 tai 8 artiklan nojalla toimivaltaa, toimivaltainen on sellaisen jäsenvaltion tuomioistuin, jonka alueella toisella tai kummallakin osapuolella on kiinteää omaisuutta, mutta tällöin sen tuomioistuimen toimivalta, jossa kanne on pantu vireille, koskee pelkästään asianomaista kiinteää omaisuutta.

*11 artikla***Varatoimivalta**

Jos jäsenvaltion millään tuomioistuimella ei ole 4, 5, 6, 7, 8 tai 10 artiklan nojalla toimivaltaa tai jos kaikki tuomioistuimet ovat 9 artiklan nojalla todenneet, etteivät ne ole toimivaltaisia, eikä millään tuomioistuimella ole 6 artiklan e alakohdan, 7, 8 tai 10 artiklan nojalla toimivaltaa, jäsenvaltion tuomioistuin voi poikkeuksellisesti ratkaista rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevan asian, jos oikeudenkäyntiä ei voida kohtuudella panna vireille tai toteuttaa tai jos oikeudenkäynti olisi mahdoton kolmannessa valtiossa, johon asialla on läheinen liittymä.

Asialla on oltava riittävä liittymä jäsenvaltioon, jonka tuomioistuimessa asia pannaan vireille.

*12 artikla***Toimivalta vastakanteen yhteydessä**

Tuomioistuimella, jossa asia on vireillä 4, 5, 6, 7, 8, 10 tai 11 artiklan nojalla, on toimivalta käsitellä myös vastakanne, joka kuuluu tämän asetuksen soveltamisalaan.

*13 artikla***Oikeudenkäynnin rajoittaminen**

1. Jos sellaisen perittävän jäämistöön, jonka perimys kuuluu asetuksen (EU) N:o 650/2012 soveltamisalaan, kuuluu kolmannessa valtiossa sijaitsevaa omaisuutta, tuomioistuin, jossa rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskeva asia on vireillä, voi asianosaisten pyynnöstä päättää, ettei se anna päätöstä tästä omaisuudesta, jos on odotettavissa, ettei sen kyseistä omaisuutta koskevaa päätöstä tunnusteta eikä soveltuviissa tapauksissa julisteta täytäntöönpanokelpoiseksi kyseisessä kolmannessa valtiossa.

2. Edellä oleva 1 kohta ei vaikuta asianosaisten oikeuteen rajoittaa oikeudenkäynnin alaa sen jäsenvaltion lain nojalla, jonka tuomioistuimessa asia on vireillä.

*14 artikla***Asian vireillepano tuomioistuimessa**

Tätä lukua sovellettaessa asian katsotaan tulleen vireille tuomioistuimessa

- a) ajankohtana, jona haastehakemus tai vastaava asiakirja jätetään tuomioistuimeen, edellyttäen, että kantaja ei ole sen jälkeen jättänyt toteuttamatta häneltä edellytetyjä toimenpiteitä haasteen antamiseksi tiedoksi vastaajalle;
- b) jos kyseinen asiakirja on annettava tiedoksi ennen sen jättämistä tuomioistuimeen, ajankohtana, jona tiedoksiannosta vastaava viranomais ottaa sen vastaan, edellyttäen, että kantaja ei ole sen jälkeen jättänyt toteuttamatta häneltä edellytetyjä toimenpiteitä asiakirjan jättämiseksi tuomioistuimeen; tai
- c) jos asian käsittely aloitetaan tuomioistuimen omasta aloitteesta, ajankohtana, jona tuomioistuin tekee päätöksen käsittelyn aloittamisesta, tai jos tällaista päätöstä ei edellytetä, ajankohtana, jona tuomioistuin kirjaa asian rekisteriin.

*15 artikla***Toimivallan tutkiminen**

Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa vireille pantu kanne koskee rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevaa asiaa, jossa tuomioistuin ei tämän asetuksen mukaan ole toimivaltainen, sen on omasta aloitteestaan ilmoitettava, ettei sillä ole toimivaltaa.

*16 artikla***Tutkittavaksi ottamisen edellytysten tutkiminen**

1. Jos vastaaja, jonka asuinpaikka on muussa valtiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa kanne on pantu vireille, ei vastaa asiassa, toimivaltaisen tuomioistuimen on keskeytettävä asian käsittely, kunnes on osoitettu, että vastaajalla on ollut mahdollisuus saada haastehakemus tai vastaava asiakirja riittävän ajoissa voidakseen valmistautua vastaamaan asiassa tai että kaikki tätä varten tarpeelliset toimenpiteet on toteutettu.
2. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393/2007 ⁽¹⁾ 19 artiklaa sovelletaan tämän artiklan 1 kohdan sijasta, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja oli mainitun asetuksen nojalla toimitettava jäsenvaltiosta toiseen.
3. Jos asetusta (EY) N:o 1393/2007 ei voida soveltaa ja jos haastehakemus tai vastaava asiakirja oli annettava tiedoksi ulkomailla oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa Haagissa 15 päivänä marraskuuta 1965 tehdyn yleissopimuksen mukaisesti, sovelletaan kyseisen yleissopimuksen 15 artiklaa.

*17 artikla***Vireilläolo**

1. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa pannaan samojen asianosaisten välillä vireille samaa asiaa koskevia kanteita, muiden tuomioistuinten kuin sen, jossa asia on pantu vireille ensimmäisenä, on omasta aloitteestaan keskeytettävä asian käsittely, kunnes on ratkaistu, että tuomioistuin, jossa asia on pantu ensimmäisenä vireille, on toimivaltainen.
2. Jos 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tuomioistuin, jossa kanne on nostettu, pyytää muita tuomioistuimia, joissa on nostettu kanne samassa asiassa, ilmoittamaan niiden käsiteltävänä olevien kanteiden vireilletulopäivät, näiden muiden tuomioistuinten on tehtävä ilmoitus ensiksi mainitulle tuomioistuimelle viipymättä.
3. Kun on ratkaistu, että se tuomioistuin, jossa asia on tullut ensimmäisenä vireille, on toimivaltainen, on muiden tuomioistuinten tuon tuomioistuimen toimivallan vuoksi jätettävä asia tutkimatta.

*18 artikla***Toisiinsa liittyvät kanteet**

1. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa vireillä olevat kanteet liittyvät toisiinsa, tuomioistuin, jossa kannetta ei ole pantu vireille ensimmäisenä, voi keskeyttää asian käsittelyn.
2. Jos 1 kohdassa tarkoitetut kanteet ovat vireillä ensimmäisessä oikeusasteessa, sellainen tuomioistuin, jossa kannetta ei ole pantu vireille ensimmäisenä, voi osapuolen pyynnöstä myös jättää asian tutkimatta, jos tuomioistuin, jossa kanne on pantu vireille ensimmäisenä, on toimivaltainen tutkimaan kyseiset kanteet ja jos niiden yhdistäminen on tämän tuomioistuimen lain mukaan sallittua.
3. Tätä artiklaa sovellettaessa kanteiden katsotaan liittyvän toisiinsa, jos niiden välillä on niin läheinen liittymä, että kanteiden käsitteleminen ja ratkaiseminen yhdessä on tarkoituksenmukaista, jotta kanteiden käsitteleminen erillään ei johtaisi ristiriitaisiin päätöksiin.

*19 artikla***Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet**

Jäsenvaltion lain mukaisia väliaikaisia toimenpiteitä tai turvaamistoimia voidaan pyytää kyseisen valtion tuomioistuimelta myös silloin, kun toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan pääasian.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1393/2007, annettu 13 päivänä marraskuuta 2007, oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa ('asiakirjojen tiedoksianto') ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta (EUVL L 324, 10.12.2007, s. 79).

III LUKU

SOVELLETTAVA LAKI*20 artikla***Universaalinen soveltaminen**

Tämän asetuksen mukaisesti määräytyvää lakia sovelletaan riippumatta siitä, onko se jonkin jäsenvaltion laki.

*21 artikla***Sovellettavan lain yhtenäisyys**

Rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavaa lakia sovelletaan kaikkeen omaisuuteen, johon kyseiset vaikutukset kohdistuvat, omaisuuden sijainnista riippumatta.

*22 artikla***Sovellettavan lain valinta**

1. Rekisteröidyn parisuhteen osapuolet tai tulevat osapuolet voivat sopia rekisteröidyn parisuhteensa varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavan lain valinnasta tai vaihtamisesta edellyttäen, että sovellettavassa laissa liitetään rekisteröidyn parisuhteen instituutioon varallisuus oikeudellisiä vaikutuksia ja että laki on jokin seuraavista:

- a) sen valtion laki, jossa osapuolilla tai tulevilla osapuolilla tai toisella heistä on asuinpaikka sopimuksen tekohetkellä; tai
- b) sen valtion laki, jonka kansalainen toinen osapuolista tai tulevista osapuolista on silloin kun sopimus tehdään; tai
- c) sen valtion laki, jonka lain mukaisesti parisuhde on rekisteröity.

2. Elleivät osapuolet toisin sovi, rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavan lain vaihtaminen rekisteröidyn parisuhteen aikana vaikuttaa ainoastaan vastaisuudessa.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu sovellettavan lain taannehtiva vaihtaminen ei saa vaikuttaa haitallisesti aiemmin sovellettuun lakiin perustuviin kolmansien osapuolten oikeuksiin.

*23 artikla***Sovellettavan lain valintaa koskevan sopimuksen muodollinen pätevyys**

1. Edellä 22 artiklassa tarkoitettu sopimus on tehtävä kirjallisesti ja päivättävä, ja kummankin osapuolen on allekirjoitettava se. Kirjallista vastaavana pidetään myös kaikkea sähköisin keinoin tapahtuvaa viestintää, josta jää pysyvä tallenne sopimuksesta.

2. Jos sen jäsenvaltion laissa, jossa molemmilla osapuolilla on asuinpaikka sopimuksen tekohetkellä, säädetään muita muotovaatimuksia rekisteröityjen parien varallisuus suhteita koskeville sopimuksille, on sovellettava kyseisiä vaatimuksia.

3. Jos osapuolten asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä eri jäsenvaltioissa ja jos näiden valtioiden laissa on säädetty rekisteröityjen parien varallisuus suhteita koskeville sopimuksille erilaiset muotovaatimukset, sopimus on muodollisesti pätevä, jos se täyttää jommankumman lain vaatimukset.

4. Jos osapuolista vain toisen asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä jäsenvaltiossa ja jos tässä valtiossa on säädetty muita muotovaatimuksia rekisteröityjen parien varallisuus suhteita koskeville sopimuksille, on sovellettava näitä vaatimuksia.

24 artikla

Hyväksyntä ja aineellinen pätevyys

1. Lainvalintasopimuksen tai jonkin sen sopimusehdon olemassaolo ja pätevyys määräytyvät sen lain mukaan, jota lainvalintasopimukseen tai sopimusehtoon olisi 22 artiklan nojalla sovellettava, jos sopimus tai ehto olisi pätevä.
2. Jos olosuhteista kuitenkin ilmenee, että osapuolen menettelyn vaikutusten määrittäminen 1 kohdassa tarkoitetun lain mukaan ei olisi kohtuullista, tämä osapuoli voi osoittaaakseen, ettei ole antanut hyväksyntäänsä, vedota sen maan lakiin, jossa hänen asuinpaikkansa on sillä hetkellä, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa.

25 artikla

Rekisteröidyn parin varallisuussuhteita koskevan sopimuksen muodollinen pätevyys

1. Rekisteröidyn parin varallisuussuhteita koskeva sopimus on tehtävä kirjallisesti ja päivättävä, ja kummankin osapuolen on allekirjoitettava se. Kirjallisena pidetään myös kaikkea sähköisin keinoin tapahtuvaa viestintää, jonka tuloksena on sopimuksen pysyvä tallenne.
2. Jos sen jäsenvaltion laissa, jossa molemmilla osapuolilla on asuinpaikka sopimuksen tekohetkellä, säädetään muita muotovaatimuksia rekisteröityjen parien varallisuussuhteita koskeville sopimuksille, on sovellettava kyseisiä vaatimuksia.

Jos osapuolten asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä eri jäsenvaltioissa ja jos näiden valtioiden laissa on säädetty rekisteröidyn parin varallisuussuhteita koskeville sopimuksille erilaiset muotovaatimukset, sopimus on muodollisesti pätevä, jos se täyttää jommankumman lain vaatimukset.

Jos osapuolista vain toisen asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä jäsenvaltiossa ja jos tässä valtiossa on säädetty muita muotovaatimuksia rekisteröityjen parien varallisuussuhteita koskeville sopimuksille, on sovellettava näitä vaatimuksia.

3. Jos rekisteröidyn parisuhteen varallisuusoikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavassa laissa säädetään muita muotovaatimuksia, on sovellettava näitä vaatimuksia.

26 artikla

Sovellettava laki, jos asianosaiset eivät ole tehneet valintaa

1. Ellei 22 artiklan mukaista sopimusta ole tehty, rekisteröidyn parisuhteen varallisuusoikeudellisiin vaikutuksiin sovelletaan sen valtion lakia, jonka mukaisesti parisuhde on rekisteröity.
2. Oikeusviranomainen, jolla on toimivalta ratkaista rekisteröityjen parisuhteiden varallisuusoikeudellisia vaikutuksia koskevat asiat, voi poikkeustapauksissa jommankumman osapuolen hakemuksesta päättää, että rekisteröityjen parisuhteiden varallisuusoikeudellisiin vaikutuksiin sovellettava laki on toisen valtion laki kuin sen, jonka lakia sovellettaisiin 1 kohdan nojalla, jos tuon toisen valtion laissa liitetään rekisteröidyn parisuhteen instituutioon varallisuusoikeudellisia vaikutuksia ja jos hakija osoittaa, että
 - a) osapuolilla oli viimeinen yhteinen asuinpaikka kyseisessä toisessa valtiossa huomattavan pitkän ajan; ja
 - b) kumpikin osapuoli oli tukeutunut tuon toisen valtion lakiin järjestäessään tai suunnitellessaan varallisuussuhteitaan.

Tuon toisen valtion lakia sovelletaan rekisteröidyn parisuhteen solmimisesta lähtien, paitsi jos toinen osapuolista ei suostu tähän. Jälkimmäisessä tapauksessa tuon toisen valtion lain vaikutus alkaa siitä, kun viimeinen yhteinen asuinpaikka oli perustettu kyseiseen toiseen valtioon.

Tuon toisen valtion lain soveltaminen ei saa vaikuttaa haitallisesti kolmansien osapuolten oikeuksiin, jotka perustuvat 1 kohdan nojalla sovellettavaan lakiin.

Tätä kohtaa ei sovelleta, jos osapuolet ovat tehneet rekisteröidyn parin varallisuussuhteita koskevan sopimuksen ennen viimeisen yhteisen asuinpaikkansa perustamista tuohon toiseen valtioon.

27 artikla

Sovellettavan lain soveltamisala

Sen lain säännösten mukaisesti, jota tämän asetuksen nojalla sovelletaan rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin, määräytyvät muun muassa seuraavat seikat:

- a) joko toisen tai kummankin osapuolen omaisuuden luokittelu eri omaisuuslajeihin rekisteröidyn parisuhteen aikana ja sen jälkeen;
- b) omaisuuden siirtäminen omaisuuslajista toiseen;
- c) osapuolen vastuu toisen osapuolen veloista ja vastuista;
- d) joko toisen tai kummankin osapuolen valtuudet, oikeudet ja velvollisuudet, jotka koskevat omaisuutta;
- e) omaisuuden ositus, jako tai myynti rekisteröidyn parisuhteen purkamisen yhteydessä;
- f) rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudelliset vaikutukset rekisteröidyn parisuhteen osapuolen ja kolmansien osapuolten välisiin oikeussuhteisiin; ja
- g) rekisteröidyn parin varallisuussuhteita koskevan sopimuksen aineellinen pätevyys.

28 artikla

Oikeusvaikutukset suhteessa kolmansiin

1. Sen estämättä, mitä 27 artiklan f alakohdassa säädetään, rekisteröidyn parisuhteen osapuoli ei voi vedota rekisteröidyn parisuhteen osapuolten välisiin varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavaan lakiin kolmanteen osapuoleen nähden kolmannen osapuolen ja jommankumman tai kummankin osapuolen välisessä riidassa, paitsi jos kolmas osapuoli oli tietoinen tai jos hänen olisi asianmukaista huolellisuutta noudattaen pitänyt olla tietoinen kyseisestä laista.

2. Kolmannen osapuolen katsotaan olevan tietoinen rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavasta laista, jos

- a) kyseinen laki on
 - i) sen valtion laki, jonka lakia sovelletaan rekisteröidyn parisuhteen osapuolen ja kolmannen osapuolen väliseen liiketoimeen;
 - ii) sen valtion laki, jossa sopimuksen tehneellä rekisteröidyn parisuhteen osapuolella ja kolmannella osapuolella on asuinpaikka; tai
 - iii) kiinteää omaisuutta koskevissa tapauksissa sen valtion laki, jossa omaisuus sijaitsee;tai
- b) jompikumpi rekisteröidyn parisuhteen osapuolista on noudattanut sovellettavia rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisten vaikutusten ilmoittamista tai rekisteröintiä koskevia vaatimuksia ja näihin vaatimuksiin sovellettava laki on
 - i) sen valtion laki, jonka lakia sovelletaan rekisteröidyn parisuhteen osapuolen ja kolmannen osapuolen väliseen liiketoimeen;
 - ii) sen valtion laki, jossa sopimuksen tehneellä rekisteröidyn parisuhteen osapuolella ja kolmannella osapuolella on asuinpaikka; tai
 - iii) kiinteää omaisuutta koskevissa tapauksissa sen valtion laki, jossa omaisuus sijaitsee.

3. Jos rekisteröidyn parisuhteen osapuoli ei voi 1 kohdan nojalla vedota rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavaan lakiin kolmanteen osapuoleen nähden, rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudelliset vaikutukset kolmanteen nähden määräytyvät

- a) sen valtion lain mukaan, jonka lakia sovelletaan rekisteröidyn parisuhteen osapuolen ja kolmannen osapuolen väliseen liiketoimeen; tai
- b) kiinteää omaisuutta tai rekisteröityä omaisuutta tai rekisteröityjä oikeuksia koskevissa tapauksissa sen valtion lain mukaan, jossa kiinteä omaisuus sijaitsee tai jossa omaisuus tai oikeudet on rekisteröity.

29 artikla

Esineoikeuksien muuntaminen

Jos henkilö vetoaa esineoikeuteen, johon hänellä on oikeus rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavan lain nojalla, ja sen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa oikeuteen vedotaan, ei tunne kyseistä esineoikeutta, kyseinen oikeus on tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan muunnettava lähinnä vastaavaksi kyseisen valtion lain mukaiseksi esineoikeudeksi ottaen huomioon kyseisellä esineoikeudella tavoitellut päämäärät ja edut sekä sen vaikutukset.

30 artikla

Kansainvälisesti pakottavat säännökset

1. Mikään tässä asetuksessa ei estä soveltamasta tuomioistuinvallion lain kansainvälisesti pakottavia säännöksiä.
2. Kansainvälisesti pakottavat säännökset ovat säännöksiä, joiden noudattamista jokin jäsenvaltio pitää niin olennaisen tärkeänä yleisten etujensa, kuten poliittisen, sosiaalisen tai taloudellisen järjestelmänsä, turvaamiseksi, että niitä on sovellettava kaikissa niiden soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa riippumatta siitä, mitä lakia rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettaisiin muutoin tämän asetuksen nojalla.

31 artikla

Oikeusjärjestyksen perusteet (*ordre public*)

Tämän asetuksen mukaisesti määräytyvän lain säännöstä voidaan kieltäytyä soveltamasta ainoastaan, jos soveltaminen on selvästi vastoin tuomioistuinjäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*).

32 artikla

Takaisin- ja edelleenviittauksen (*renvoi*) poissulkeminen

Kun tämän asetuksen nojalla on sovellettava tietyn valtion lakia, sovelletaan kyseisessä valtiossa voimassa olevia oikeussääntöjä lukuun ottamatta kyseisen maan kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjä.

33 artikla

Valtiot, joissa on useita oikeusjärjestelmiä – alueellinen lainvalinta

1. Kun tämän asetuksen nojalla on sovellettava sellaisen valtion lakia, johon kuuluu useita alueellisia yksiköitä, joilla kullakin on omat rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiä vaikutuksia koskevat oikeussääntönsä, tämän valtion sisäisten lainvalintasääntöjen mukaan määräytyy, minkä alueellisen yksikön oikeussääntöjä sovelletaan.

2. Jos tällaisia sisäisiä lainvalintasääntöjä ei ole, sovelletaan seuraavaa:
 - a) kun sovellettava laki määräytyy osapuolten asuinpaikkaa koskevien säännösten nojalla, viittauksia 1 kohdassa tarkoitetun valtion lakiin pidetään viittauksina sen alueellisen yksikön lakiin, jossa osapuolilla on asuinpaikka;
 - b) kun sovellettava laki määräytyy osapuolten kansalaisuutta koskevien säännösten nojalla, viittauksia 1 kohdassa tarkoitetun valtion lakiin pidetään viittauksina sen alueellisen yksikön lakiin, johon osapuolilla on läheisin liittymä;
 - c) kun sovellettava laki määräytyy jonkin sellaisen säännöksen nojalla, jossa viitataan liittymäperusteena muihin tekijöihin, viittauksia 1 kohdassa tarkoitetun valtion lakiin pidetään viittauksina sen alueellisen yksikön lakiin, jossa kyseinen muu tekijä sijaitsee.

34 artikla

Valtiot, joissa on useita oikeusjärjestelmiä – henkilöiden välinen lainvalinta

Jos valtiossa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä, joita sovelletaan eri henkilöryhmiin rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisten vaikutusten osalta, viittauksia kyseisen valtion lakiin pidetään viittauksina oikeusjärjestelmään tai säännöstöön, joka määräytyy tässä valtiossa voimassa olevien lainvalintasääntöjen mukaisesti. Jos tällaisia sääntöjä ei ole, sovelletaan oikeusjärjestelmää tai säännöstöä, johon osapuolilla on läheisin liittymä.

35 artikla

Tämän asetuksen soveltamatta jättäminen sisäisessä lainvalinnassa

Jäsenvaltion, johon kuuluu useita alueellisia yksiköitä, joilla kullakin on omat rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevat oikeussääntönsä, ei tarvitse soveltaa tätä asetusta lainvalintaan yksinomaan tällaisten alueellisten yksiköiden välillä.

IV LUKU

PÄÄTÖSTEN TUNNUSTAMINEN, TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

36 artikla

Tunnustaminen

1. Jäsenvaltiossa annettu päätös tunnustetaan toisissa jäsenvaltioissa ilman eri menettelyä.
2. Asianosainen, joka nostaa kysymyksen päätöksen tunnustamisesta varsinaiseksi riidan kohteeksi, voi pyytää 44–57 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti päätöksen tunnustamista.
3. Jos päätökseen vedotaan jäsenvaltion tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa ja tuon asian ratkaisu riippuu siitä, onko päätös tunnustettava, on kyseinen tuomioistuin toimivaltainen ratkaisemaan tunnustamista koskevan kysymyksen.

37 artikla

Tunnustamatta jättämisen perusteet

Päätöstä ei tunnusteta, jos

- a) tunnustaminen on selvästi vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*), jossa tunnustamista pyydetään;
- b) päätös on tehty vastaajan poissa ollessa, eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu tiedoksi vastaajalle niin hyvissä ajoin ja siten, että vastaaja olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos vastaaja ei ole riitauttanut päätöstä, vaikka olisi voinut niin tehdä;
- c) päätös on ristiriidassa sellaisen päätöksen kanssa, joka on annettu oikeudenkäynnissä samojen asianosaisten välillä siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään;
- d) päätös on ristiriidassa samaa asiaa koskevassa ja samojen asianosaisten välisessä oikeudenkäynnissä toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa valtiossa annetun aiemman päätöksen kanssa ja aiemmin tehty päätös täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään.

38 artikla

Perusoikeudet

Jäsenvaltioiden tuomioistuinten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava tämän asetuksen 37 artiklaa siten, että ne kunnioittavat perusoikeuskirjassa tunnustettuja perusoikeuksia ja -periaatteita, erityisesti sen 21 artiklassa vahvistettua syrjintäkieltoa.

39 artikla

Kielto tutkia uudelleen päätöksen antaneen tuomioistuimen toimivaltaa

1. Sen tuomioistuimen toimivaltaa, joka on antanut päätöksen alkuperäjäsenvaltiossa, ei saa tutkia uudelleen.
2. Edellä 37 artiklassa tarkoitettua oikeusjärjestyksen perusteita koskevaa tunnustamatta jättämisen perustetta ei sovelleta 4–12 artiklan säännöksiin, jotka koskevat tuomioistuimen toimivaltaa.

40 artikla

Kielto tutkia uudelleen asiaratkaisua

Jäsenvaltiossa tehdyn päätöksen asiaratkaisua ei saa missään tapauksessa tutkia uudelleen.

41 artikla

Tunnustamiskäsittelyn keskeyttäminen

Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa pyydetään toisessa jäsenvaltiossa tehdyn päätöksen tunnustamista, tuomioistuin voi lykätä asian käsittelyä, jos päätökseen on haettu muutosta alkuperäjäsenvaltiossa varsinaisin muutoksenhakukeinoin.

*42 artikla***Täytäntöönpanokelpoisuus**

Jäsenvaltiossa tehty ja siellä täytäntöönpanokelpoinen päätös on täytäntöönpanokelpoinen toisessa jäsenvaltiossa, kun päätös on jonkun asianosaisen hakemuksesta julistettu täytäntöönpanokelpoiseksi siellä 44–57 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

*43 artikla***Kotipaikan määrittäminen**

Ratkaistakseen 44–57 artiklassa tarkoitettua menettelyä sovellettaessa, onko asianosaisen kotipaikka täytäntöönpanojäsenvaltiossa, tuomioistuimen on sovellettava kyseisen jäsenvaltion kansallista lakia.

*44 artikla***Paikallisten tuomioistuinten toimivalta**

1. Hakemus päätöksen julistamisesta täytäntöönpanokelpoiseksi on toimitettava täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimelle tai toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 64 artiklan mukaisesti.
2. Alueellinen toimivalta määräytyy sen asianosaisen kotipaikan mukaan, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, tai täytäntöönpanopaikkakunnan perusteella.

*45 artikla***Menettely**

1. Hakemismenettelyyn sovelletaan täytäntöönpanojäsenvaltion lakia.
2. Hakijalla ei edellytetä olevan postiosoitetta tai valtuutettua edustajaa täytäntöönpanojäsenvaltiossa.
3. Hakemukseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:
 - a) päätöksen jäljennös, joka täyttää sen virallisuuden toteamisen edellytykset;
 - b) todistus, jonka alkuperäjäsenvaltion tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen on antanut 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen laaditulla lomakkeella, tämän kuitenkin rajoittamatta 46 artiklan soveltamista.

*46 artikla***Todistuksen toimittamatta jättäminen**

1. Jollei 45 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua todistusta toimiteta, tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen voi asettaa sen toimittamiselle määräajan tai hyväksyä vastaavan asiakirjan tai, jos se pitää asiaa riittävästi selvitettyinä, vapauttaa hakijan todistuksen toimittamisvelvollisuudesta.
2. Asiakirjoista on toimitettava käännös tai translitterointi, jos tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen sitä vaatii. Käännöksen on oltava sellaisen henkilön tekemä, jolla on kelpoisuus käännösten tekemiseen jossakin jäsenvaltiossa.

47 artikla

Täytäntöönpanokelpoiseksi julistaminen

Päätös julistetaan täytäntöönpanokelpoiseksi heti, kun 45 artiklassa säädetyt muodollisuudet on täytetty, eikä 37 artiklassa säädettyjä tunnustamatta jättämisen perusteita tutkita. Asianosaisella, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ei menettelyn tässä vaiheessa ole oikeutta tulla kuulluksi.

48 artikla

Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta tehdyn päätöksen tiedoksi antaminen

1. Hakijalle on viivytyksettä annettava tiedoksi täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta tehty päätös täytäntöönpanojäsenvaltion laissa säädetyn menettelyn mukaisesti.
2. Täytäntöönpanokelpoiseksi julistaminen on annettava tiedoksi sille asianosaiselle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ja päätös on liitettävä tiedoksiintoon, jos sitä ei jo ole annettu kyseiselle asianosaiselle tiedoksi.

49 artikla

Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta tehtyä päätöstä koskeva muutoksenhaku

1. Kumpikin asianosainen voi hakea muutosta päätökseen, joka on tehty täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta.
2. Muutoksenhaku on osoitettava tuomioistuimelle, jonka asianomainen jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 64 artiklan mukaisesti.
3. Muutoksenhaku on käsiteltävä kontradiktorista menettelyä koskevien sääntöjen mukaisesti.
4. Jos asianosainen, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, jää saapumatta muutoksenhakutuomioistuimen käsittelyyn, joka koskee hakijan tekemää muutoksenhakua, sovelletaan 16 artiklan säännöksiä, vaikka sen asianosaisen kotipaikka, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ei olisikaan missään jäsenvaltiossa.
5. Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta tehtyä päätöstä koskeva muutoksenhaku on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta. Jos sen asianosaisen kotipaikka, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa päätös julistettiin täytäntöönpanokelpoiseksi, muutoksenhakuaika on 60 päivää siitä päivästä, jona päätös on joko annettu tiedoksi hänelle henkilökohtaisesti tai toimitettu hänen asuinpaikkaansa. Tätä määräaikaa ei voida pidentää välimatkan perusteella.

50 artikla

Menettely muutoksenhaun johdosta tehdyn päätöksen riitauttamiseksi

Muutoksenhaun johdosta tehty päätös voidaan riitauttaa ainoastaan menettelyllä, jonka asianomainen jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle 64 artiklan mukaisesti.

51 artikla

Tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisen epäminen tai täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta tehdyn päätöksen kumoaminen

Tuomioistuini, jolta muutosta haetaan 49 tai 50 artiklan mukaisesti, voi evätä tai kumota päätöksen julistamisen täytäntöönpanokelpoiseksi ainoastaan jollakin 37 artiklassa mainituista perusteista. Sen on tehtävä päätöksensä viipymättä.

*52 artikla***Asian käsittelyn keskeyttäminen**

Tuomioistuim, jolta on haettu muutosta 49 tai 50 artiklan mukaisesti, keskeyttää asian käsittelyn sen asianosaisen pyynnöstä, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, jos päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus alkuperäjäsenvaltiossa on muutoksenhaun vuoksi keskeytetty.

*53 artikla***Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet**

1. Jos päätös on tunnustettava tämän luvun mukaisesti, mikään ei estä hakijaa tekemästä pyyntöä täytäntöönpanojäsenvaltion lain mukaisiin väliaikaisiin toimenpiteisiin tai turvaamistoimiin ryhtymisestä, vaikka 47 artiklan mukaista julistusta päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta ei ole annettu.
2. Täytäntöönpanokelpoiseksi julistaminen oikeuttaa ilman eri toimenpiteitä ryhtymään turvaamistoiimiin.
3. Ennen kuin 49 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu, täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta tehtyyn päätökseen sovellettava muutoksenhakuaika on kulunut umpeen ja ennen kuin mahdollisen muutoksenhaun johdosta on annettu ratkaisu, sen asianosaisen, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, omaisuuteen saa kohdistaa ainoastaan turvaamistoimia.

*54 artikla***Osittainen täytäntöönpanokelpoisuus**

1. Jos päätöksellä on ratkaistu useampia vaatimuksia ja jos sitä ei kaikkien vaatimusten osalta voida julistaa täytäntöönpanokelpoiseksi, tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tämä yhden tai useamman vaatimuksen osalta.
2. Hakija voi pyytää, että täytäntöönpanokelpoiseksi julistaminen rajoitetaan päätöksen tiettyihin osiin.

*55 artikla***Oikeusapu**

Hakijalla, joka on saanut alkuperäjäsenvaltiossa oikeusapua tai vapautuksen kulujen tai kustannusten suorittamisesta täysimääräisesti tai osittain, on täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevassa menettelyssä oikeus saada täytäntöönpanojäsenvaltion lain mukaisesti laajinta mahdollista oikeusapua tai laajin vapautus kulujen tai kustannusten suorittamisesta.

*56 artikla***Vakuuden, takuun tai talletuksen kieltö**

Asianosaiselta, joka jäsenvaltiossa pyytää toisessa jäsenvaltiossa tehdyn päätöksen tunnustamista, täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista tai täytäntöönpanoa, ei saa vaatia minkäänlaista vakuutta, takuuta tai talletusta sillä perusteella, että hän on ulkomaalainen tai että hänen kotipaikkansa tai asuinpaikkansa ei ole täytäntöönpanojäsenvaltiossa.

*57 artikla***Maksun tai veron kieltö**

Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevassa menettelyssä ei saa täytäntöönpanojäsenvaltiossa periä mitään riidan kohteen arvon mukaan määräytyvää maksua tai veroa.

V LUKU

VIRALLISET ASIAKIRJAT JA TUOMIOISTUIMESSA TEHDYT SOVINNOT

58 artikla

Virallisten asiakirjojen hyväksyminen

1. Jäsenvaltiossa laaditulla virallisella asiakirjalla on toisessa jäsenvaltiossa sama todistusvoima, kuin sillä on alkuperäjäsenvaltiossa, tai siihen mahdollisimman rinnastettavissa oleva vaikutus edellyttäen, että se ei ole selvästi vastoin asianomaisen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*).

Henkilö, joka aikoo käyttää virallista asiakirjaa toisessa jäsenvaltiossa, voi pyytää virallisen asiakirjan alkuperäjäsenvaltiossa laativaa viranomaista täyttämään 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen laaditun lomakkeen, jossa kuvaillaan virallisen asiakirjan todistusvoima alkuperäjäsenvaltiossa.

2. Virallisen asiakirjan oikeellisuus riitautetaan alkuperäjäsenvaltion tuomioistuimessa, ja sitä koskeva päätös tehdään kyseisen valtion lain mukaisesti. Riitautetulla virallisella asiakirjalla ei ole todistusvoimaa toisessa jäsenvaltiossa riitautuskanteen ollessa vireillä toimivaltaisessa tuomioistuimessa.

3. Viralliseen asiakirjaan kirjatut oikeustoimet tai oikeudelliset suhteet riitautetaan tämän asetuksen nojalla toimivaltaisissa tuomioistuimissa, ja sitä koskevat päätökset tehdään III luvun perusteella sovellettavan lain mukaisesti. Riitautetulla virallisella asiakirjalla ei ole riitautetun asian osalta todistusvoimaa muussa jäsenvaltiossa kuin alkuperäjäsenvaltiossa riitautuskanteen ollessa vireillä toimivaltaisessa tuomioistuimessa.

4. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa vireillä olevan asian ratkaisu riippuu viralliseen asiakirjaan rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevassa asiassa kirjattuja oikeustoimia ja oikeudellisiä suhteita koskevasta kysymyksestä, on asiaa käsittelevä tuomioistuin toimivaltainen ratkaisemaan tuon kysymyksen.

59 artikla

Virallisten asiakirjojen täytäntöönpanokelpoisuus

1. Alkuperäjäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoinen virallinen asiakirja on julistettava täytäntöönpanokelpoiseksi toisessa jäsenvaltiossa kenen tahansa asiaan osallisen hakemuksesta 44–57 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

2. Edellä olevaa 45 artiklan 3 kohdan b alakohtaa sovellettaessa virallisen asiakirjan laatineen viranomaisen on kenen tahansa asiaan osallisen hakemuksesta annettava todistus 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen hyväksytyllä täytäntöönpanosäädöksellä vahvistetulla lomakkeella.

3. Tuomioistuin, jolta haetaan muutosta 49 tai 50 artiklan nojalla, voi evätä tai kumota virallisen asiakirjan julistamisen täytäntöönpanokelpoiseksi ainoastaan, jos virallisen asiakirjan täytäntöönpano olisi selvästi vastoin täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*).

60 artikla

Tuomioistuimessa tehtyjen sovintojen täytäntöönpanokelpoisuus

1. Alkuperäjäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoiset tuomioistuimessa tehdyt sovinnot on julistettava täytäntöönpanokelpoisiksi toisessa jäsenvaltiossa kenen tahansa asianomaisen hakemuksesta 44–57 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

2. Edellä olevaa 45 artiklan 3 kohdan b alakohtaa sovellettaessa on tuomioistuimen, joka hyväksyi sovinnon tai jossa se tehtiin, kenen tahansa asiaan osallisen hakemuksesta annettava todistus 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvonantavaa menettelyä noudattaen hyväksytyllä täytäntöönpanosäädöksellä vahvistetulla lomakkeella.

3. Tuomioistuin, jolta haetaan muutosta 49 tai 50 artiklan nojalla, voi evätä tai kumota tuomioistuimessa tehdyn sovinnon julistamisen täytäntöönpanokelpoiseksi ainoastaan, jos tuomioistuimessa tehdyn sovinnon täytäntöönpano olisi selvästi vastoin täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*).

VI LUKU

YLEISET JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

61 artikla

Laillistaminen ja muut vastaavat muodollisuudet

Tässä asetuksessa tarkoitetuilta, jäsenvaltiossa annetuilta asiakirjoilta ei vaadita laillistamista eikä muuta vastaavaa muodollisuutta.

62 artikla

Suhde nykyisiin kansainvälisiin yleissopimuksiin

1. Tämä asetus ei vaikuta sellaisten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä koskevien kahden- tai monenvälisten sopimusten ja yleissopimusten soveltamiseen, joiden sopimuspuolena yksi tai useampi jäsenvaltio on tätä asetusta annettaessa, tai SEUT 331 artiklan 1 kohdan toisen tai kolmannen alakohdan nojalla annettuun päätökseen sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT 351 artiklan mukaisten jäsenvaltioiden velvoitteiden soveltamista.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, tällä asetuksella on jäsenvaltioiden välillä etusija niiden välillä tehtyihin sopimuksiin nähden siltä osin, kuin sopimukset koskevat tällä asetuksella säänneltyjä asioita.

63 artikla

Yleisön saataville asetettavat tiedot

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle lyhyt yhteenveto niistä kansallisista säädöksistään ja menettelyistään, jotka liittyvät rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin, mukaan lukien tiedot siitä, minkä tyyppisellä viranomaisella on toimivalta rekisteröidyn parisuhteen varallisuus oikeudellisia vaikutuksia koskevissa asioissa, ja tiedot 28 artiklassa tarkoitetuista vaikutuksista suhteessa kolmansiin osapuoliin, tietojen asettamiseksi yleisön saataville siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston puitteissa.

Jäsenvaltioiden on pidettävä nämä tiedot jatkuvasti ajan tasalla.

64 artikla

Yhteystietojen ja menettelyjen ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 29 päivään huhtikuuta 2018 mennessä
 - a) tuomioistuimet tai viranomaiset, joilla on toimivalta käsitellä 44 artiklan 1 kohdan mukaisia täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevia hakemuksia ja 49 artiklan 2 kohdan mukaisia tällaisista hakemuksista tehtyjä päätöksiä koskevia muutoksenhakujia;
 - b) 50 artiklassa tarkoitettujen menettelyjen muutoksenhaun johdosta tehdyn päätöksen riitauttamiseksi.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista myöhemmistä muutoksista näihin tietoihin.

2. Komissio julkaisee 1 kohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, lukuun ottamatta 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja tuomioistuinten ja viranomaisten osoitteita ja muita yhteystietoja.

3. Komissio saattaa kaikki 1 kohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot julkisesti saataville asianmukaisilla tavoilla, erityisesti siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston kautta.

65 artikla

Sellaisen luettelon laatiminen ja myöhempi muuttaminen, joka sisältää 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tiedot

1. Komissio laatii jäsenvaltioiden ilmoitusten pohjalta 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun luettelon muista viranomaisista ja oikeusalan ammattihenkilöistä.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista kyseiseen luetteloon sisältyviin tietoihin myöhemmin tehtävistä muutoksista. Komissio muuttaa luetteloa vastaavasti.

3. Komissio julkaisee luettelon ja siihen myöhemmin tehdyt muutokset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4. Komissio saattaa kaikki 1 ja 2 kohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot julkisesti saataville myös muilla asianmukaisilla tavoilla, erityisesti siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston kautta.

66 artikla

Sellaisten todistusten ja lomakkeiden laatiminen ja myöhempi muuttaminen, joita tarkoitetaan 45 artiklan 3 kohdan b alakohdassa ja 58, 59 ja 60 artiklassa

Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset 45 artiklan 3 kohdan b alakohdassa ja 58, 59 ja 60 artiklassa tarkoitettujen todistusten ja lomakkeiden laatimisesta ja myöhemmästä muuttamisesta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

67 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

68 artikla

Uudelleentarkastelu

1. Komissio esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta viimeistään 29 päivänä tammikuuta 2027 ja sen jälkeen viiden vuoden välein. Kertomukseen liitetään tarvittaessa tämän asetuksen mukauttamiseen tähtäviä ehdotuksia.

2. Komissio antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän asetuksen 9 ja 38 artiklan soveltamisesta viimeistään 29 päivänä tammikuuta 2024. Kertomuksessa arvioidaan erityisesti sitä, missä määrin kyseisillä artikloilla on varmistettu oikeussuojan saatavuus.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja kertomuksia varten jäsenvaltioiden on annettava komissiolle asiaankuuluvat tiedot tämän asetuksen soveltamisesta niiden tuomioistuimissa.

69 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tätä asetusta sovelletaan ainoastaan 29 päivänä tammikuuta 2019 tai sen jälkeen vireille pantuihin oikeudenkäynteihin, virallisesti laadittuihin tai rekisteröityihin virallisiin asiakirjoihin ja tuomioistuimissa hyväksytyihin tai tehtyihin sovintoihin, jollei 2 ja 3 kohdasta muuta johdu.

2. Jos oikeudenkäynti alkuperäjäsenvaltiossa on pantu vireille ennen 29 päivää tammikuuta 2019, kyseisen päivän jälkeen tehdyt päätökset tunnustetaan ja pannaan täytäntöön IV luvun säännösten mukaisesti, kunhan asiassa sovelletut toimivaltasäännöt vastaavat II luvussa vahvistettuja sääntöjä.

3. Asetuksen III luvun säännöksiä sovelletaan vain sellaisiin henkilöihin, jotka ovat rekisteröineet parisuhteensa tai valinneet rekisteröidyn parisuhteensa varallisuus oikeudellisiin vaikutuksiin sovellettavan lain 29 päivän tammikuuta 2019 jälkeen.

70 artikla

Voimaantulo

1. Tämä asetusta tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Tätä asetusta sovelletaan jäsenvaltioissa, jotka osallistuvat päätöksellä (EU) 2016/954 annetun luvan mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön tuomioistuimen toimivallan, sovellettavan lain sekä päätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon alalla asioissa, jotka liittyvät kansainvälisten pariin varallisuus suhteisiin ja kattavat sekä aviovarallisuus suhteet että rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudelliset vaikutukset.

Sitä sovelletaan 29 päivästä tammikuuta 2019 alkaen, lukuun ottamatta 63 ja 64 artiklaa, joita sovelletaan 29 päivästä huhtikuuta 2018 alkaen, ja 65, 66 ja 67 artiklaa, joita sovelletaan 29 päivästä heinäkuuta 2016 alkaen. Niiden osallistuvien jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat tiiviimpään yhteistyöhön SEUT 331 artiklan 1 kohdan toisen tai kolmannen alakohdan mukaisesti hyväksytyyn päätöksen nojalla, tätä asetusta sovelletaan kyseisessä päätöksessä ilmoitetusta päivästä lähtien.

Tämä asetusta on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan osallistuvissa jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Luxemburgissa 24 päivänä kesäkuuta 2016.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. G. KOENDERS